

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO
INSTYTUCJA ZARZĄDZAJĄCA RPO WO 2007-2013

**Informacja roczna z realizacji działań w zakresie ewaluacji
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego
na lata 2007-2013
za rok 2014**

*Dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego
Uchwałą nr 450/2015 z dnia 24 marca 2015 roku*

Opole, marzec 2015

Spis treści:

1.	Wstęp	3
2.	Informacja dotycząca realizowanych badań ewaluacyjnych	5
3.	Informacja dotycząca budowy potencjału ewaluacyjnego	8
4.	Załączniki:	
	Informacja dotycząca rekomendacji (załącznik nr 1).	
	Informacja dotycząca monitorowania wdrażania rekomendacji (załącznik nr 2).	

1. Wstęp

Zgodnie z zapisami *Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013. Wytycznych nr 6 w zakresie ewaluacji programów operacyjnych na lata 2007-2013* oraz *Zintegrowanego Systemu Zarządzania Wnioskami i Rekomendacjami (ZSZWiR)*, Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju, jak również na podstawie zapisów *Planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013* przyjętego przez Zarząd Województwa Opolskiego (ZWO) w dniu 29 października 2007 r. (z póź.zm.), Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 (IZ RPO WO 2007-2013) zobowiązana jest do sporządzenia i przekazania do końca marca każdego roku, do Krajowej Jednostki Ewaluacji (KJE), rocznej informacji dotyczącej działań w zakresie ewaluacji realizowanych w roku poprzednim.

Zakres informacji przekazywanych przez IZ RPO WO 2007-2013 obejmuje następujące kwestie:

a) Informację dotyczącą zrealizowanych badań ewaluacyjnych.

W 2014 roku Instytucja Zarządzająca RPO WO 2007-2013 realizowała następujące badania ewaluacyjne:

- „*Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego województwa opolskiego na lata 2014-2020*”,
- „*Ocena działań informacyjno-promocyjnych RPO WO 2007-2013 i PO KL z rekomendacją do przedsięwzięć w okresie 2014-2020*”,
- „*Wyzwania rozwojowe gmin województwa opolskiego w kontekście zielonej gospodarki*”,
- „*Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020*”.

Szczegółową informację na temat ww. badań ewaluacyjnych prezentuje część druga dokumentu.

b) Informację dotyczącą działań podjętych w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego.

W ramach budowy potencjału ewaluacyjnego wśród instytucji zaangażowanych w realizację RPO WO 2007-2013 w 2014 roku podjęto następujące działania:

- budowę systemu i koordynację procesu ewaluacji RPO WO 2007-2013,
- współpracę z podmiotami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie ewaluacji,
- rozpowszechnianie wiedzy i informacji na temat ewaluacji.

Opis realizacji ww. działań prezentuje część trzecia dokumentu.

c) Informację dotyczącą rekomendacji.

Informacja w zakresie rekomendacji dotyczy badań ewaluacyjnych realizowanych w 2013 r. i 2014 r., których wyniki zostały przyjęte przez Zarząd Województwa Opolskiego w 2014 r., tj.:

- „*Ocena działań informacyjno-promocyjnych RPO WO 2007-2013 i PO KL z rekomendacją do przedsięwzięć w okresie 2014-2020*”,
- „*Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020*”,
- „*Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego województwa opolskiego na lata 2014-2020*”.

Informacja ta zawiera zestawienie ilościowe wszystkich rekomendacji wyodrębnionych w ramach badań ewaluacyjnych bez względu na ich klasę (tj.: rekomendacje operacyjne, kluczowe, horyzontalne), których status jest inny niż rekomendacja odrzucona. Szczegółowe informacje dotyczące rekomendacji zostały zaprezentowane w *Załączniku nr 1* do niniejszego dokumentu.

d) Informację dotyczącą monitorowania wdrażania rekomendacji.

Zgodnie z zapisami *Zintegrowanego Systemu Zarządzania Wnioskami i Rekomendacjami*, opracowanego przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju niniejsza informacja w zakresie

monitorowania wdrażania rekomendacji dotyczy badań ewaluacyjnych, zrealizowanych od 2007 r., w ramach których IZ RPO WO 2007-2013 przeprowadziła aktualizację stanu wdrażanych zaleceń ewaluacyjnych i zawiera dane jedynie w obrębie rekomendacji kluczowych¹.

Monitoring wdrażania rekomendacji został przeprowadzony dla badań ewaluacyjnych:

- *Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu,*
- *Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim.*

Szczegółowe informacje dotyczące monitorowania wdrażania rekomendacji kluczowych dla powyższych badań ewaluacyjnych zostały zaprezentowane w *Załączniku nr 2*.

---

¹ Rekomendacje operacyjne są monitorowane na poziomie IZ RPO WO 2007-2013. Natomiast procesowi strategicznego monitorowania, przez KJE, podlegają jedynie te rekomendacje, które zostały uznane przez Instytucje Zarządzające za kluczowe z punktu widzenia wdrażania programu operacyjnego.

2. Informacja dotycząca realizowanych badań ewaluacyjnych

Lp.	Nazwa ewaluacji	Zakres ewaluacji	Opis działań zrealizowanych w ramach ewaluacji
1.	Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego województwa opolskiego na lata 2014-2020	<p>Głównym celem badania była kompleksowa ocena trafności i spójności (wewnętrznej i zewnętrznej) RPO WO 2014-2020 oraz ocena systemu realizacji programu, w tym potencjału ludzkiego i administracyjnego, jak również sformułowanie wniosków i rekomendacji w zakresie zmian w programie operacyjnym.</p> <p>Ewaluacja ex-ante udzieliła odpowiedzi na dwa podstawowe pytania: czy planowane do realizacji interwencje publiczne znajdują uzasadnienie społeczno-ekonomiczne oraz czy ich realizacja przyczyniła się do osiągnięcia pożądaných celów rozwojowych, zaspokojenia i rozwiązania zdiagnozowanych potrzeb i problemów społeczno-ekonomicznych.</p>	<p><u>Realizacja badania ewaluacyjnego obejmowała następujące etapy koordynowane przez Jednostkę Ewaluacyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego (UMWO):</u></p> <p>a) opiniowano i konsultowano zapisy raportu końcowego (wersji wstępnych i ostatecznej);</p> <p>b) Ewaluator współpracował z Wykonawcą oceny oddziaływania RPO WO 2014-2020 na środowisko;</p> <p>c) podpisano protokół odbioru II etapu badania (03.03.2014 r.);</p> <p>d) przeprowadzono konsultacje wniosków i rekomendacji z adresatami rekomendacji w ramach Tabeli zaleceń dla IZ RPO WO 2014-2020 (luty 2014 r.). W ramach badania nie opracowano Tabeli wdrażania rekomendacji (ze względu na specyfikę ewaluacji oraz współpracę partycypacyjną pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą);</p> <p>e) przedłożenie informacji nt. wyników ewaluacji ex-ante RPO WO 2014-2020 na posiedzeniu: ZWO w dn. 24.02.2014 r. i KM RPO WO 2007-2013 w dn. 09.06.2014 r. oraz przekazanie informacji w formie elektronicznej członkom KM PO KL WO w dn. 20.06.2014 r.;</p> <p>f) upowszechnienie II etapu badania wśród interesariuszy ewaluacji;</p> <p>g) współpraca z Ewaluatorem w zakresie etapu III ewaluacji – polegającej na udzieleniu jednorazowego wsparcia doradczego dla Zamawiającego w procesie negocjacji z Komisją Europejską.</p>
2.	Ocena działań informacyjnych-promocyjnych RPO WO 2007-2013 i PO KL z rekomendacją do przedsięwzięć w okresie 2014-2020	<p>Celem badania była ocena działań informacyjnych, promocyjnych i edukacyjnych podejmowanych w województwie opolskim w zakresie Funduszy Europejskich, w szczególności w ramach RPO WO 2007-2013 i komponentu regionalnego PO KL oraz</p>	<p><u>Realizacja badania ewaluacyjnego obejmowała następujące etapy koordynowane przez Jednostkę Ewaluacyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego:</u></p> <p>a) opiniowanie i konsultowanie zapisów raportu końcowego (wersji wstępnej i ostatecznej);</p>

		<p>wskazanie rekomendacji, które pozwolą zapewnić zbudowanie pozytywnego wizerunku Funduszy Europejskich i zachęcać do aktywnego pozyskiwania środków unijnych w okresie programowania na lata 2014-2020.</p>	<p>b) weryfikacja projektu i akceptacja raportu końcowego i prezentacji z badania – podpisanie protokołu odbioru II etapu badania (22.04.2014 r.);</p> <p>c) konsultacja Tabeli wdrażania rekomendacji z adresatami rekomendacji;</p> <p>d) przedłożenie informacji nt. wyników ewaluacji na posiedzeniu: ZWO (26.08.2014 r.) i KM RPO WO 2007-2013 (10.09.2014 r.) oraz przyjęcie wyników badania ewaluacyjnego przez PKM PO KL WO (05.11.2014 r.);</p> <p>e) upowszechnienie wyników badania wśród interesariuszy ewaluacji.</p>
<p>3.</p>	<p><i>Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020</i></p>	<p>Celem głównym przedmiotowego badania była ocena zasadności, możliwości i zakresu zastosowania instrumentów finansowych w okresie programowania 2014-2020 w województwie opolskim w ramach RPO WO 2014-2020.</p>	<p><u>Realizacja badania ewaluacyjnego obejmowała następujące etapy koordynowane przez Jednostkę Ewaluacyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego:</u></p> <p>a) akceptacja składu Zespołu Zadaniowego ds. instrumentów finansowych (25.03.2014 r.);</p> <p>b) doprecyzowanie opisu przedmiotu zamówienia badania, w tym obszarów badawczych, pytań ewaluacyjnych oraz metodologii badania we współpracy z ww. Zespołem;</p> <p>c) zapoznanie się i zatwierdzenie przez ZWO założeń dokumentacji badania ewaluacyjnego - wyrażenie zgody na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (20.05.2014 r., 10.06.2014 r.);</p> <p>d) przeprowadzenie oceny ofert, wybór wykonawcy i podpisanie umowy na realizację badania z firmą: Agrotec Polska sp. z o.o. z Warszawy;</p> <p>e) weryfikacja projektu i akceptacja raportu metodologicznego;</p> <p>f) współpraca z wykonawcą przy realizacji badania;</p> <p>g) weryfikacja projektu i akceptacja raportu końcowego i prezentacji z badania – podpisanie protokołu odbioru badania (17.10.2014 r.);</p> <p>h) przygotowanie Tabeli wdrażania rekomendacji i konsultacja Tabeli z adresatami rekomendacji;</p> <p>i) przyjęcie wyników badania ewaluacyjnego przez ZWO (23.12.2014 r.).</p>

4.	<p>Wyzwania rozwojowe gmin województwa opolskiego w kontekście zielonej gospodarki</p>	<p>Celem przedmiotowego badania była ocena i analiza wpływu projektów realizowanych w województwie opolskim w latach 2007-2013 w szczególności w ramach PO KL (poddziałania 8.1.1 i 8.2.1) i RPO WO 2007-2013 (poddziałania 1.1.2 i 1.3.2 oraz działania 1.2 i 4.3) na rzecz rozwoju zielonej gospodarki w regionie oraz jednocześnie zidentyfikowanie kierunków rozwoju województwa opolskiego w perspektywie finansowej 2014-2020 w kontekście zielonej gospodarki.</p>	<p>Realizacja badania ewaluacyjnego obejmowała następujące etapy koordynowane przez Jednostkę Ewaluacyjną w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) akceptacja składu Zespołu Zadaniowego ds. ewaluacji zielonej gospodarki (23.06.2014 r.); b) doprecyzowanie opisu przedmiotu zamówienia badania, w tym obszarów badawczych, pytań ewaluacyjnych oraz metodologii badania we współpracy z ww. Zespołem; c) zapoznanie się i zatwierdzenie przez ZWO założeń dokumentacji badania ewaluacyjnego - wyrażenie zgody na przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (29.07.2014 r.); d) ogłoszenie zamówienia (31.07.2014 r.); e) przeprowadzenie oceny ofert, wybór wykonawcy i podpisanie umowy na realizację badania z firmą: Fundeko Korbel, Krok – Baściuk sp. j. z Warszawy; f) weryfikacja projektu i akceptacja raportu metodologicznego; g) współpraca z wykonawcą przy realizacji badania; h) weryfikacja projektu i akceptacja raportu końcowego i prezentacji z badania – podpisanie protokołu odbioru badania (19.12.2014 r.); i) przygotowanie Tabeli wdrażania rekomendacji i konsultacja Tabeli z adresatami rekomendacji; j) przyjęcie wyników badania ewaluacyjnego przez ZWO, KM RPO WO 2007-2013 i PKM PO KL WO planowane jest na I kw. 2015 r.
----	--	---	--

3. Informacja dotycząca działań podjętych w zakresie budowy potencjału ewaluacyjnego

Lp.	Działania	Termin realizacji w 2014r.	Opis działania
I.	Budowa systemu i koordynacja procesu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013		
1.	Monitoring realizacji Planu ewaluacji RPO WO 2007-2013	styczeń - grudzień	Prowadzenie stałego monitoringu realizacji Planu ewaluacji RPO WO 2007-2013, w tym ścisła współpraca z Referatem Zarządzania Funduszami Strukturalnymi oraz Referatem Pomocy Technicznej w Departamencie Koordynacji Programów Operacyjnych UMWO m.in. w zakresie pozyskania informacji z realizacji RPO WO 2007-2013.
2.	Monitoring realizacji Okresowego planu ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 na rok 2014	styczeń - grudzień	Dwukrotne uaktualnienie i przyjęcie przez ZWO Okresowego planu ewaluacji RPO WO 2007-2013 na rok 2014 (V i VIII 2014 r.). Pierwsza zmiana dotyczyła 2 badań: zmiany nazwy badania, aktualizacji planowanego kosztu realizacji oraz zmiany opisu zakresu badania, w przypadku 2-go badania zmiana dotyczyła aktualizacji planowanego kosztu realizacji badania. Druga zmiana Okresowego planu dotyczyła rezygnacji z jednego badania, które zostanie zrealizowane w ramach Opolskiego Obserwatorium Terytorialnego.
3.	Koordynowanie prac Grupy Sterującej Ewaluacją	wg harmonogramu spotkań	Koordynacja prac w ramach GSE, w tym organizacja spotkań GSE i konsultacje ewaluacji (spotkania robocze i elektroniczna wymiana informacji). W 2014 r. zostało zorganizowane 1 spotkanie GSE (w XI), które było spotkaniem kończącym pracę Grupy i miało charakter podsumowujący działalność Grupy. Spotkanie GSE było połączone z inauguracyjnym spotkaniem Grupy Sterującej Ewaluacją i Monitoringiem. Grupa SEIM została powołana, pod kątem nowego okresu programowania 2014-2020 w celu wsparcia Jednostki Ewaluacyjnej (odpowiedzialnej za proces ewaluacji w województwie opolskim) oraz Opolskiego Obserwatorium Terytorialnego, działających w strukturach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego. Członkami GSEIM są przedstawiciele: instytucji współdziałających w programowaniu oraz wdrażaniu RPO WO 2007-2013, PO KL – komponent regionalny, RPO WO 2014-2020, departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego, a także, w celu zachowania zasady partnerstwa, podmiotów szeroko rozumianego środowiska partnerów społeczno-gospodarczych z województwa opolskiego. Rolą Grupy jest współpraca przy ustalaniu planu i zakresów ewaluacji, monitorowaniu postępu prac w ramach zleconych badań ewaluacyjnych i procesu wdrażania rekomendacji oraz współpracy przy monitorowaniu Strategii Rozwoju

			Województwa Opolskiego do 2020 r. i zachowaniu integralności procesu ewaluacji funduszy strukturalnych z procesem monitorowania i ewaluacji polityk rozwoju. Organizacja I spotkania GSEiM połączona była z warsztatami. Celem spotkania było przedstawienie: roli i zadań Grupy, analiz z zakresu sytuacji społeczno-gospodarczej WO zrealizowanych w 2014 r., podsumowania działań ewaluacyjnych okresu 2007-2013 – pokazanie procesu ewaluacji RPO WO 2014-2020. Natomiast celem warsztatów było zaprezentowanie „Statystyki publicznej w procesie monitorowania sytuacji społeczno-gospodarczej regionów - Narzędzi na rzecz programowania i monitorowania polityki rozwoju”. Warsztaty zostały przeprowadzone przez Urząd Statystyczny w Opolu.
4.	Koordynowanie prac Zespołów Zadaniowych ds. ewaluacji tematycznych	wg harmonogramu spotkań	Koordynacja prac w ramach Zespołów Zadaniowych ds. ewaluacji tematycznych, w tym cykliczne organizowanie spotkań lub elektroniczne konsultacje ewaluacji.
5.	Opracowanie <i>Informacji rocznej z realizacji działań w zakresie ewaluacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2007-2013 za rok 2013</i>	marzec	Zapoznanie się i przyjęcie przez ZWO <i>Informacji rocznej z realizacji działań w zakresie ewaluacji RPO WO 2007-2013 za rok 2013</i> , a następnie przekazanie do GSE i KJO.
6.	Analiza efektów makroekonomicznych za pomocą modelu HERMIN	luty - kwiecień	W ramach analizy efektów makroekonomicznych za pomocą modelu HERMIN podjęto następujące działania: – aktualizację drugiej generacji modelu HERMIN dla województwa opolskiego (II 2014r.), – obliczenie wartości wskaźników celu głównego RPO WO 2007-2013 za rok 2013 za pomocą modelu HERMIN (III 2014 r.), – opracowanie analizy pn. łączny wpływ programów wdrażanych przez Samorząd Województwa Opolskiego (RPO WO 2007-2013 i PO KL – komponent regionalny) na podstawowe wskaźniki makroekonomiczne województwa na potrzeby publikacji Opolskie - 10 lat w Unii Europejskiej 2004–2014. Studium efektów w obszarach: społeczeństwo, gospodarka, przestrzeń (IV 2014 r.).
II. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi uczestniczącymi w procesie ewaluacji			
1.	Współpraca z Komitetem Monitorującym RPO WO 2007-2013	styczeń - grudzień	Uczestnictwo przedstawicieli JE w posiedzeniach Komitetu Monitorującego RPO WO 2007-2013 (KM RPO WO 2007-2013). Ponadto, prezentacja tematów dot. procesu ewaluacji, przede wszystkim prezentacja wyników badań ewaluacyjnych (raportów końcowych, tabel wdrażania rekomendacji i tabel monitorowania wdrażania rekomendacji).

2.	Współpraca z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Krajową Jednostką Ewaluacji	styczeń - grudzień	Bieżąca współpraca dot. procesu ewaluacji oraz badań ewaluacyjnych prowadzonych przez KJE.
3.	Uczestnictwo w Grupach Sterujących Ewaluacją NPR i NSRO oraz w Zespole Sterującym procesem ewaluacji NPR i NSRO	styczeń - grudzień	Udział przedstawicieli województwa opolskiego w tematycznych Grupach Sterujących Ewaluacją NPR i NSRO w obszarze <i>Rozwój zasobów ludzkich</i> oraz <i>Innowacyjność gospodarki</i> oraz w pracach Zespołu Sterującego procesem ewaluacji NPR i NSRO – powołanych przez KJE.
4.	Uczestnictwo w Grupie Sterującej Ewaluacją kwestii horyzontalnych w ramach 16 RPO	styczeń - grudzień	Udział pracownika JE w pracach GSE kwestii horyzontalnych w ramach 16 RPO powołanej przez Instytucję Koordynującą RPO – bieżąca wymiana informacji pomiędzy członkami GSE.
5.	Udział w szkoleniach, seminariach, konferencjach oraz spotkaniach zewnętrznych	styczeń - grudzień	Uczestnictwo pracowników JE w: – spotkaniach Zespołu ds. RPO WO 2014-2020; – warsztatach pn. <i>Jak nie zabić badania złym kwestionariuszem? Sztuka tworzenia dobrych narzędzi badawczych</i> (6.11.2014 r.); – warsztatach pn. <i>Kiedy stosować i jakie techniki ilościowe oraz „dwa słowa” o doborze próby</i> (7.11.2014 r.); – warsztatach pn. <i>User Experience czyli badania jakościowe w ewaluacji</i> (6.11.14 r.); – warsztatach pn. <i>Budżety badań czyli jak ustalić, ile będzie nas kosztować ewaluacja</i> (19.11.2014 r.); – IX Konferencji Ewaluacyjnej pn. <i>Wykorzystanie wyników ewaluacji</i> (20-21.12.14 r.).
6.	Współpraca z Ministerstwem Infrastruktury i Rozwoju oraz Krajową Jednostką Ewaluacji w zakresie opracowania Planu ewaluacji RPO WO 2014-2020	styczeń - grudzień	– wytypowanie województwa opolskiego, przez KJE, do udziału w projekcie mającym na celu pilotażowe opracowanie <i>Planu ewaluacji RPO WO 2014-2020</i> ; – współpraca z KJE w ww. projekcie, w tym konsultowanie harmonogramu realizacji warsztatów, badań ewaluacyjnych na okres 2014-2020 (strategicznych i pod kątem OP RPO WO 2014-2020); – konsultacja <i>Wytycznych w zakresie systemu ewaluacji polityki spójności oraz realizacji ewaluacji programów operacyjnych perspektywy 2014-2020</i> ; – bieżąca współpraca z ekspertem zewnętrznym w zakresie opracowania <i>Planu</i> .
III. Rozpowszechnianie wiedzy i informacji na temat ewaluacji			
1.	Organizacja Opolskiej Konferencji Monitorowania i Ewaluacji Polityk Publicznych	grudzień	Konferencja odbyła się w dniach 10-11.12.2014 r. pod patronatem: Minister Infrastruktury i Rozwoju, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz Prezesa Opolskiego Towarzystwa Ewaluacyjnego. Celem konferencji była próba wskazania najlepszych dróg rozwoju procesu ewaluacji i monitorowania polityk publicznych w perspektywie lat 2014-2020 (także w ujęciu metodologicznym). W jej trakcie poszukiwano także wspólnego mianownika pomiędzy działaniami realizowanymi przez

			<p>Jednostki Ewaluacyjne w zakresie ewaluacji programów operacyjnych oraz Regionalne Obserwatoria Terytorialne, których głównym zadaniem jest monitorowanie rozwoju regionalnego. Podczas konferencji podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy Urzędem Marszałkowskim Województwa Opolskiego i Głównym Urzędem Statystycznym, którego celem jest zintensyfikowanie dotychczasowej współpracy stron, w tym zwiększenie efektywności i skuteczności realizowanych działań. W ramach konferencji przedstawionych zostało 13 prelekcji dot. ewaluacji i monitorowania polityk publicznych okresu 2014-2020, implementacji rozwiązań okresu 2007-2013 na rzecz skuteczności polityk publicznych, wyzwań i ograniczeń metodologicznych oraz zaleceń w zakresie badania rozwoju regionalnego na okres 2014-2020.</p>
2.	Współkoordynowanie prac w ramach Opolskiego Obserwatorium Terytorialnego	styczeń - grudzień	<p>Współpraca przy realizacja badań, ewaluacji i analiz dot. polityk publicznych oraz sytuacji społeczno-gospodarczej, monitorowanie regionalne i lokalne, wzmocnienie potencjału OOT, promocja jego działań oraz transfer wiedzy w zakresie monitorowania i ewaluacji polityk publicznych.</p>
3.	Upowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych	styczeń - grudzień	<p>Upowszechnianie wyników badań ewaluacyjnych zarówno regionalnych, jak i krajowych na spotkaniach z Zarządem Województwa Opolskiego; Komitetu Monitorującego RPO WO 2007-2013, Grupą Sterującą Ewaluacją; Zespołami Zadaniowymi ds. ewaluacji tematycznych. Dodatkowo wyniki badań przekazywane były potencjalnym interesariuszom badań za pośrednictwem poczty elektronicznej, broszur informacyjnych z badań ewaluacyjnych.</p>
4.	Rozwój podstrony internetowej	styczeń - grudzień	<p>Rozwój podstrony internetowej poświęconej Ewaluacji RPO WO 2007-2013, na której zamieszczone są informacje nt. procesu ewaluacji oraz realizowanych badań ewaluacyjnych w województwie opolskim, a także raporty końcowe z zakończonych badań ewaluacyjnych.</p>

Informacja dotycząca rekomendacji

Informacja w zakresie rekomendacji dotyczy badań ewaluacyjnych realizowanych w 2013 r. i 2014 r., których wyniki zostały przyjęte przez Zarząd Województwa Opolskiego w 2014 r.

Lp.	Nazwa instytucji inicjującej ewaluację	Nazwa badania	Koszt badania (cena brutto)	Termin realizacji	Nazwa wykonawcy badania	Rekomendacje	Uwagi
1.	IZ RPO WO 2007-2013 / IP PO KL	<i>Ewaluacja ex-ante programu operacyjnego województwa opolskiego na lata 2014-2020</i>	166 050,00 PLN	20.05.2013 r. (podpisanie umowy) - 03.03.2014 r. (podpisanie protokołu odbioru)	ECORYS Polska Sp. z o.o. Warszawa	<i>nie dotyczy</i> <i>Brak Tabeli wdrażania rekomendacji - po zakończeniu II etapu badania została sformułowana Tabela zaleceń dla IZ RPO WO 2014-2020.</i>	
2.	IZ RPO WO 2007-2013 / IP PO KL	<i>Ocena działań informacyjno-promocyjnych RPO WO 2007-2013 i PO KL z rekomendacją do przedsięwzięć w okresie 2014-2020</i>	98 400,00 PLN	02.12.2013 r. (podpisanie umowy) - 22.04.2014 r. (podpisanie protokołu odbioru)	EGO Evaluation for Government Organizations s.c. Warszawa	<u>Ogółem rekomendacje:</u> a) REKOMENDACJE KLUCZOWE - 0 b) REKOMENDACJE OPERACYJNE - 10 - rekomendacje do wdrożenia w całości - 9	-
3.	IZ RPO WO 2007-2013	<i>Ewaluacja ex-ante instrumentów finansowych RPO WO 2014-2020</i>	69 482,70 PLN	11.07.2014 r. (podpisanie umowy) - 17.10.2014 r. (podpisanie protokołu odbioru)	Agrotec Polska Sp. z o.o. Warszawa	<u>Ogółem rekomendacje:</u> a) REKOMENDACJE KLUCZOWE - 3 - rekomendacje w części wdrożone - 1 - rekomendacje do wdrożenia w całości - 1 b) REKOMENDACJE OPERACYJNE - 9 - rekomendacje w części do wdrożenia - 7 - rekomendacje do wdrożenia w całości - 2	-

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
1	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej w województwie opolskim jest wysoki. W znacznym stopniu niezaspokojone pozostają natomiast potrzeby rodziców dotyczące dziennego czasu pozostawania dzieci w przedszkolach. Utrzymuje się także duże zapotrzebowanie na dodatkowe bezpłatne zajęcia dla dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej. Funkcjonujące przedszkola mogą otrzymać wsparcie z PO KL wyłącznie w ramach przedsięwzięć skutkujących wzrostem liczby miejsc „w przedszkolach i/lub innych formach wychowania przedszkolnego podlegających pod jeden organ prowadzący i umiejscowionych na terenie danej gminy”. (Strony: 39, 42, 47, 55, 59, 60)	Nie należy uzależniać przyznawania wsparcia przedszkolom od uzyskania w ramach projektu wzrostu liczby miejsc przedszkolnych. Tym samym należy dopuścić dotowanie przedsięwzięć, które nie przewidują takiego efektu, ale polegają na wydłużeniu czasu opieki przedszkolnej lub organizowaniu dodatkowych zajęć dla dzieci.	IZ RPO WO 2014-2020	Nie wprowadzanie w ramach RPO WO 2014-2020 ograniczenia, w stosunku do projektów adresowanych do przedszkoli, zgodnie z którymi istniejące przedszkola byłyby wspierane wyłącznie w ramach projektów przyczyniających się „do wzrostu całkowitej liczby miejsc w przedszkolach i/lub in-nych formach wychowania przedszkolnego podlegających pod jeden organ pro-wadzący i umiejscowionych na terenie danej gminy”. Równie istotnym kryterium zapewniającym wybór projektów do dofinansowania powinno być wydłużenie godzin pracy przedszkola.	rekomendacja w części do wdrożenia	2014-12-31	rekomendacje kluczowe	Horyzontalne
2	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Kryteria wyboru projektów stosowane w ramach PO KL zwiększają szanse uzyskania wsparcia przez przedszkola i szkoły z obszarów wiejskich, w porównaniu z placówkami zlokalizowanymi w miastach. Tymczasem również w miastach występują obszary cechujące się dużym natężeniem problemów społecznych, obniżających szanse edukacyjne dzieci i młodzieży. (Strony: 145, 146, 149)	Należy zwiększyć szanse uzyski-wania wsparcia przez przedszkola i szkoły z obszarów wiejskich, które cechują się dużym natężeniem problemów społecznych, obniżających szanse edukacyjne dzieci i młodzieży.	IZ RPO WO 2014-2020	Umieszczenie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia z RPO WO 2014-2020 zapisów zwiększających szanse (lub skalę) realizowania projektów skierowanych do przedszkoli i szkół z obszarów wiejskich objętych Lokalnymi Planami Rewitalizacji. Na przykład: ustalenie kryteriów strategicznych, na podstawie których projektom skierowanym do przedszkoli lub szkół z takich obszarów będą przyznawane dodatkowe punkty podczas oceny wniosków.	rekomendacja w części do wdrożenia	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horyzontalne
3	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Uzyskanie dobrych wyników egzaminu końcowego jest trudniejsze w szkołach, w których rozpoczynają naukę uczniowie z niskimi wynikami sprawdzianu lub egzaminu zewnętrznego kończącego poprzedni etap edukacji, niż w szkołach, do których trafiają „lepsi” uczniowie. (Strony: 149, 235)	Należy wykorzystać fundusze unijne do podniesienia edukacyjnej wartości dodanej w szczególności w tych szkołach, w których rozpoczynają naukę uczniowie z niskimi wynikami sprawdzianu lub egzaminu zewnętrznego kończącego poprzedni etap edukacji.	IZ RPO WO 2014-2020	Umieszczenie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia z RPO WO 2014-2020 zapisów zwiększających szanse (lub skalę) realizowania projektów obejmujących te szkoły ponadpodstawowe, w których rozpoczynają naukę uczniowie z niskimi wynikami sprawdzianu lub egzaminu zewnętrznego kończącego poprzedni etap edukacji. Na przykład: ustalenie kryteriów strategicznych, na podstawie których projektom skierowanym do szkół, w których rozpoczynają naukę uczniowie z niskimi wynikami sprawdzianu lub egzaminu kończącego poprzedni etap edukacji, będą przyznawane dodatkowe punkty podczas oceny wniosków.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horyzontalne
4	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Pochodzenie społeczne wywiera silny wpływ na wyniki w nauce, dokonywane wybory edukacyjne oraz osiągnięty poziom wykształcenia. (Strony: 145, 146, 149, 150, 235)	Należy zwiększyć zaangażowanie instytucji realizujących projekty finansowane z funduszy unijnych w podnoszenie szans edukacyjnych uczniów pochodzących ze środowisk defaworyzowanych	IZ RPO WO 2014-2020	Sformułowanie „standardu minimum” odnoszącego się do oddziaływania projektu finansowanego z EFS na szanse edukacyjne uczniów defaworyzowanych pod względem kapitału kulturowego lub materialnego. Umieszczenie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia z RPO WO 2014-2020 wymogu spełnienia przez projekto-dawców tego standardu.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horyzontalne
5	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Szczególnie poważnym ograniczeniem podnoszenia jakości edukacji w województwie opolskim są deficyty w zakresie bazy dydaktycznej przedszkoli i szkół. Fundusze na wzmocnienie infrastruktury edukacyjnej były przy-znawane w ramach RPO WO 2007-2013. Jedną z głównych barier w ubieganiu się przez potencjalnych beneficjentów o fundusze z tego programu stanowił brak środków na pokrycie wkładu własnego. (Strony: 59, 60, 95, 98, 191)	Należy zwiększyć dostępność funduszy unijnych na wzmocnienie bazy dydaktycznej przedszkoli, szkół oraz placówek prowadzących kształcenie zawodowe, których organy prowadzące nie dysponują wystarczającymi środkami na wkład własny.	IZ RPO WO 2014-2020	Ustalenie na możliwie niskim poziomie (nie wyższym, niż 15%) wysokości wkładu własnego projektodawców w przedsięwzięcia wzmocniające infrastrukturę edukacyjną, finansowane w ramach RPO WO 2014-2020. Możliwość w zakresie ustalenia minimalnej wysokości wkładu własnego będą zależały od nadrzędnych rozstrzygnięć dotyczących systemu wdrażania programów operacyjnych.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horyzontalne

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
6	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Brak odpowiedniego wyposażenia przedszkoli, szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe ogranicza możliwości prowadzenia przedsięwzięć „miękkich”, skierowanych do dzieci i młodzieży. Koszt potrzebnego wyposażenia (a także dostosowania pomieszczeń) jest szczególnie wysoki w przypadku projektów z zakresu kształcenia zawodowego oraz projektów skierowanych do osób (dzieci lub młodzieży) niepełnosprawnych. Rozwiązaniem, które umożliwiałaby przezwyciężenie tej bariery jest cross-financing. Przydatność tego mechanizmu zależy m.in. od limitu kosztów, które mogą zostać pokryte z funduszu inne-go niż ten, który jest głównym źródłem finansowania projektu. (Strony: 121, 207)	Należy w szerokim zakresie wykorzystywać mechanizm cross-finansingu do wspierania zakupu wyposażenia lub przystosowywania pomieszczeń, gdy takie inwestycje są potrzebne do realizowania projektów „miękkich”.	IZ RPO WO 2014-2020	Zapisanie w dokumentach RPO WO 2014-2020 limitu środków EFRR w projektach, których gł. źródłem finansowania będzie EFS, na poziomie: <ul style="list-style-type: none"> • 30% kosztów kwalifikowanych projektu – w przypadku projektów dot. szkolnictwa zawodowego oraz z zakresu edukacji osób (dzieci lub młodzieży) niepełnosprawnych; • co najmniej 10% kosztów kwalifikowanych projektu, w pozostałych projektach. Możliwości w zakresie ustalenia poziomu cross-finansingu będą zależały od nadrzędnych rozstrzygnięć dotyczących systemu wdrażania programów operacyjnych.	rekomendacja w części wdrożona	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
7	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	W obecnym okresie programowania finansowanie przedsięwzięć na rzecz rozwoju edukacji jest rozdzielone pomiędzy programy: PO KL (współfinansowany z EFS) oraz RPO WO 2007-2013 (współfinansowany z EFRR). W ramach pierwszego z nich wspierane są projekty „miękkie”, a w ramach drugiego – infrastrukturalne. Taka fragmentaryzacja wsparcia utrudnia realizowanie kompleksowych przedsięwzięć, zmierzających do podnoszenia dostępności lub jakości edukacji. (Strona: 221)	Należy ułatwić projektodawcom realizowanie przedsięwzięć na rzecz rozwoju edukacji, złożonych zarówno z działań „miękkich”, jak i z inwestycji w bazę dydaktyczną („infrastrukturalnych”).	IZ RPO WO 2014-2020	Zapisanie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia w ramach RPO WO 2014-2020 rozwiązań wykorzystujących dwufundusowość programu do zwiększenia komplementarności działań finansowanych z EFS oraz działań finansowanych z EFRR, w zakresie wspierania edukacji. Konkretnie rozwiązania będą zależały od nadrzędnych rozstrzygnięć dotyczących systemu wdrażania programów operacyjnych	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
8	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju edukacji w niewystarczającym stopniu polegają na współpracy pomiędzy szkołami. Z perspektywy podnoszenia jakości kształcenia przydatna byłaby bardziej intensywna współpraca pomiędzy: <ul style="list-style-type: none"> • szkołami tego samego typu, różniącymi się jakością kształcenia – w celu upowszechniania skutecznych rozwiązań; • szkołami prowadzącymi kształcenie na kolejnych poziomach (a także pomiędzy liceami i technikumami i uczelniami) – w zakresie lepszego przygotowywania uczniów do kontynuowania edukacji oraz zapoznawania ich z ofertą kształcenia na kolejnym szczeblu; • szkołami prowadzącymi kształcenie w tych samych zawodach – przy opracowywaniu programów kształcenia. (Strona: 144) 	Należy upowszechnić wśród szkół współpracę w zakresie przedsięwzięć na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, finansowanych z funduszy unijnych.	IZ RPO WO 2014-2020	Umieszczenie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia z RPO WO 2014-2020 zapisów polegających na szansie (lub skale) realizowania projektów polegających na współpracy pomiędzy szkołami (a także pomiędzy szkołami a uczelniami). Na przykład: ustalenie kryteriów strategicznych, na podstawie których projektom zakladającym taką współpracę będą przyznawane dodatkowe punkty podczas oceny wniosków	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
9	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Struktura kierunków kształcenia zawodowego w województwie opolskim nie jest optymalna z perspektywy zapotrzebowania rynku pracy na absolwentów oraz wyposażenia ich w wiedzę i umiejętności potrzebne do podjęcia satysfakcjonującej pracy. Oferta szkół jest uzależniona od ich potencjału, obejmującego kwalifikacje pracowników oraz wyposażenie. Uwarunkowaniem ograniczającym dostosowywanie kierunków kształcenia ponadgimnazjalnego do potrzeb rynku pracy jest niedysponowanie przez samorządy wystarczającymi środkami na rozwój szkolnictwa zawodowego, w szczególności w zakresie kierunków, których prowadzenie wiąże się z wysokimi kosztami. (Strony: 174, 226, 235, 236, 237, 248)	Należy wzmocnić potencjał szkół w zakresie potrzebnym do prowadzenia kształcenia w kierunkach zgodnych ze strategiami rozwoju regionu i poszczególnych powiatów oraz zapotrzebowaniem rynku pracy.	IZ RPO WO 2014-2020	Zapisanie w dokumentach określających kryteria udzielania wsparcia w ramach RPO WO 2014-2020 zasad uzależniających finansowanie rozwoju poszczególnych kierunków kształcenia zawodowego od: <ul style="list-style-type: none"> • strategii rozwoju regionalnego lub lokalnego; wspieranie kierunków wskazanych w strategiach należy traktować priorytetowo; • zapotrzebowania na poszczególne zawody; • możliwości otrzymania wsparcia należy wykluczyć kierunki przygotowujące do wykonywania zawodów, które przez określony okres występowały wśród nadwyżkowych w danym powiecie i zarazem w województwie 	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
10	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Szkolnictwo zawodowe w województwie opolskim nie jest w wystarczającym stopniu skoordynowane w skali regionu, czego przejawem jest nadmierna powtarzalność tych samych kierunków kształcenia w różnych szkołach. Taka sytuacja sprzyja występowaniu niekorzystnych zjawisk: <ul style="list-style-type: none"> pojawianiu się i utrzymywaniu nadwyżki absolwentów w poszczególnych zawodach; mniejsej efektywności wykorzystania środków przeznaczonych na podnoszenie jakości kształcenia w poszczególnych zawodach. (Strona: 226) 	Należy opracować i przyjąć całościową koncepcję racjonalizacji szkolnictwa zawodowego w skali województwa (czyli rozwoju potrzebnych kierunków kształcenia i wygaszenia kierunków nadmiarowych). Warunkiem przyjęcia koncepcji do realizacji powinno być jej zaakceptowanie przez wszystkie JST prowadzące (lub regularnie finansujące) szkoły i placówki kształcenia zawodowego, których będzie dotyczyła.	SWO za pośrednictwem RFKZ (przy wsparciu ekspertów zewnętrznych)	Etapy prac: 1) Opracowanie i przyjęcie przez RFKZ koncepcji koordynacji szkolnictwa zawodowego w regionie, w wyniku: - diagnozy: potencjału szkół i placówek, perspektyw absolwentów oraz zapotrzebowania ze strony pracodawców (prowadzonej m.in. na podstawie danych z JST, Kuratorium Oświaty i urzędów pracy); - przygotowania lub zlecenie zewnętrznym ekspertom koncepcji koordynacji oferty kształcenia; - przeprowadzenia w ramach RFKZ konsultacji koncepcji, jej ewentualnego skorygowania i przyjęcia przez RFKZ. 2) Rekomendowanie samorządom do wdrażania propozycji szerszej współpracy. 3) Koordynacja oferty poprzez projekty systemowe realizowane przez RCRE (w przypadku nie podjęcia przez JST propozycji RFKZ). 4) Realizacja projektu kluczowego wspierającego organy prowadzące we wdrożeniu rekomendacji i ukierunkowaniu szkół kształcenia zawodowego (zawody kluczowe i zawody rekomendowane).	rekomendacja w części wdrożona	2015-12-31	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
11	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Szkolnictwo zawodowe w województwie opolskim nie jest w wystarczającym stopniu skoordynowane w skali regionu, czego przejawem jest nadmierna powtarzalność tych samych kierunków kształcenia w różnych szkołach. Taka sytuacja sprzyja występowaniu niekorzystnych zjawisk, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> pojawianiu się i utrzymywaniu nadwyżki absolwentów w stosunku do zapotrzebowania na pracowników wykonujących poszczególne zawody; mniejsej efektywności wykorzystania środków przeznaczonych na podnoszenie jakości kształcenia w poszczególnych zawodach. (Strona: 226) 	Należy wykorzystywać fundusze unijne do racjonalizacji kształcenia zawodowego w skali województwa. Warunkiem wdrożenia rekomendacji jest uprzednia realizacja rekomendacji poprzedniej.	IZ RPO WO 2014-2020	Umieszczenie w dokumentach określających kryteria udzielania wsparcia w ramach RPO WO 2014-2020 zasad uzależniających finansowanie projektów od ich zgodności z koncepcją racjonalizacji szkolnictwa zawodowego w regionie, przyjętą przez RFKZ.	rekomendacja w części do wdrożenia	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
12	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Praktyczna nauka zawodu u pracodawców, a także ich udział w formułowaniu programów kształcenia, sprzyjają wyposażeniu uczniów w umiejętności oczekiwane od absolwentów na rynku pracy. Skala organizowania praktyk zawodowych i staży w ramach projektów finansowanych z funduszy unijnych była jednak niewielka. Istotnym ograniczeniem w nawiązywaniu przez szkoły współpracy z pracodawcami są trudności ze znalezieniem odpowiednich przedsiębiorstw, gotowych do jej podjęcia. (Strony: 187, 243)	Należy umożliwić współpracę pomiędzy szkołami i placówkami prowadzącymi kształcenie zawo-dowe a pracodawcami z obszaru większego, niż powiat oraz niż województwo. Zapewnienie takiej możliwości zwiększy szanse pozyskania do współpracy odpowiednich pracodawców.	IZ RPO WO 2014-2020	Niezamieszczanie, w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia w ramach RPO WO 2014-2020, zapisów ograniczających współpracę szkół, placówek prowadzących kształcenie zawodowe z województwa opolskiego z przedsiębiorcami spoza regionu Opolszczyzny. Regionalne programy operacyjne są ograniczone terytorialnie do obszaru danego województwa. W związku z powyższym w ramach RPO WO 2014-2020 nie przewiduje się realizacji ponadregionalnych projektów edukacyjnych. Ewentualna możliwość włączenia beneficjentów (partnerów) spoza województwa rozstrzygnie się na etapie wdrażania RPO WO 2014-2020.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-01	rekomendacje kluczowe	Horizontálne
13	Ewaluacja działań podejmowanych na rzecz edukacji w ramach EFS i EFRR w województwie opolskim	Przewidywane jest duże zapotrzebowanie na wsparcie finansowe dla uczniów w trudnej sytuacji materialnej, ułatwiające im osiągnięcie wysokich wyników w nauce. (Strony: 283, 302)	Udzielanie uczniom pomocy stypendialnej również w okresie programowania 2014-2020.	IZ RPO WO 2014-2020	Umieszczenie w dokumentach określających zasady udzielania wsparcia z RPO WO 2014-2020 zapisów umożliwiających kontynuowanie w okresie programowania 2014-2020 programu pomocy stypendialnej (w charakterze projektów systemowych koordynowanych przez SWO), przy uwzględnieniu zarówno kryteriów odnoszących się do wyników w nauce, jak i kryterium dochodowego.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-12-31	rekomendacje kluczowe	Horizontálne

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
14	Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu	POTENCJAŁ ŚRODOWISKA NATURALNEGO W opinii wielu przedstawicieli gmin, czynnikami decydującym o atrakcyjności turystycznej są tereny cenne przyrodniczo lub tereny o wysokich walorach krajobrazowych. Duży potencjał w zakresie generowania korzyści gospodarczych i miejsc pracy na terenach o wysokich walorach przyrodniczych ma rozwój ekoturystyki, która jest najszybciej rozwijającą się dziedziną przemysłu turystycznego. Należy brać jednak pod uwagę, że obszary o wysokich walorach przyrodniczych charakteryzują się również wysoką wrażliwością ekologiczną – tereny te są szczególnie narażone na nadmierną presję ze strony ruchu turystycznego, jeżeli rozwój turystyki odbywa się w sposób niekontrolowany. str. 72-78	Wskazane jest wsparcie kompleksowych programów przygotowywanych przez jednostki samorządowe, obejmujących: • działania na rzecz zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych; • rozwój turystyki oraz ochronę zasobów przyrodniczych i krajobrazu; • działania na rzecz rozwoju infrastruktury turystycznej, zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne; • działania dotyczące rozwoju kluczowej infrastruktury związanej ze wzmocnieniem funkcji turystycznych, w tym rozwój dróg lokalnych oraz rozwój infrastruktury ochrony środowiska.	IZ RPO WO 2007-2013	Zakres zadań wspartych w przyszłym Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 będzie uwzględniał obszary ustalone podczas negocjacji Kontraktu Terytorialnego z MRR oraz będzie uzależniony od szczegółowych negocjacji Programu z Komisją Europejską.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-30	rekomendacje kluczowe	RPO Województwa Opolskiego 2007-2013
15	Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu	POTENCJAŁ KULTUROWY Pomimo inwestycji w rozwój infrastruktury, znaczna część instytucji kulturalnych w regionie funkcjonuje w obiektach, które nie są w stanie sprostać współczesnym funkcjom i standardom, co ma pośredni, a czasami bezpośrednio wpływ na satysfakcję potencjalnego odbiorcy. W przypadku instytucji kultury niedostatkowi widoczne są zwłaszcza na terenach wiejskich. Wiele obiektów nadal wymaga generalnego remontu i doposażenia. Inwestycje w rewitalizację obszarów miasta są ważnym elementem w działalności hoteli jak również w decyzjach o przyjeździe turystów na dany obszar. Powodują one w pierwszej kolejności wzrost liczby lokalnych turystów oraz wzrost atrakcyjności inwestycyjnej dla branży hotelarskiej. Województwo opolskie jest obecnie jedynym regionem w Polsce, w którym brakuje regionalnej instytucji kultury. str. 68-72	W przyszłej perspektywie należy skoncentrować się przede wszystkim na działaniach wspierających rewitalizację zabytków, ze szczególnym uwzględnieniem zabytkowych drewnianych kościołków, które mogą stanowić w przyszłości „markowy” produkt sieciowy województwa opolskiego.	IZ RPO WO 2007-2013	Zakres zadań wspartych w przyszłym Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 będzie uwzględniał obszary ustalone podczas negocjacji Kontraktu Terytorialnego z MRR oraz będzie uzależniony od szczegółowych negocjacji Programu z Komisją Europejską.	rekomendacja do wdrożenia w całości	2015-06-30	rekomendacje kluczowe	RPO Województwa Opolskiego 2007-2013

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
16	Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu	INFRASTRUKTURA SPORTOWO-REKREACYJNA Infrastruktura sportowo-rekreacyjna jest ważnym aspektem z punktu widzenia wydłużenia sezonu turystycznego. Utrzymanie ruchu turystycznego poza sezonem, zapewnienie ciągłości dochodów branży turystycznej wspierają inwestycje atrakcyjne dla potencjalnego turysty przez cały rok np. aquaparki, kregle, korty tenisowe, gabinety odnowy biologicznej, SPA oraz ośrodki rekreacyjne. Dodatkowym aspektem projektów sportowo-rekreacyjnych jest znaczenie dla lokalnej społeczności. Projekty z zakresu sportu jak (pływalnie, boiska, hale, sale gimnastyczne nie wpływają może bezpośrednio na rozwój turystyki, ale wpływają na wyrównywanie szans oraz poprawę aspektów, w których odnotowuje się zapóźnienia. Infrastruktura stopnia podstawowego jest niezwykle ważna w kontekście realizacji zadań gminy. str.33-43	W przyszłej perspektywie wskazane jest dofinansowanie projektów stanowiących uzupełnienie oraz uatrakcyjnienie bazy noclegowej oraz oferty kulturalnej. poprzez dodatkowe atrakcje dla potencjalnego turysty takie jak: aquaparki, kregle, korty tenisowe, gabinety odnowy biologicznej, SPA. należy realizować projekty z zakresu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.	IZ RPO WO 2007-2013	Zakres zadań wspartych w przyszłym Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 będzie uwzględniał obszary ustalone podczas negocjacji Kontraktu Terytorialnego z MRR oraz będzie uzależniony od szczegółowych negocjacji Programu z Komisją Europejską.	rekomendacja w części do wdrożenia	2015-06-30	rekomendacje kluczowe	RPO Województwa Opolskiego 2007-2013
17	Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu	PROMOCJA Najważniejszym problemem w opinii zarówno beneficjentów jak i ekspertów jest brak promocji. Analiza prowadzonych w ramach RPO WO 2007-2013 działań daje jednoznacznie ocenę, iż walor promocji w wielu przypadkach jest zaniedbywany. U podstawy takiej oceny stoi i bardzo niski poziom promocji, jak również niewłaściwy sposób kształtowania polityki marketingu. Rozdrobnienie projektów powoduje brak wspólnej promocji. Poszczególne miasta i gminy mają problem z promocją w obrębie swoich granic, nie są w stanie udźwignąć kosztów promocji. str. 86 –89	Należy wspierać w zakresie promocji przedsięwzięcia, które są istotne z punktu widzenia rozwoju regionu tzw. projekty sztafardowe.	IZ RPO WO 2007-2013	<u>Realizacja rekomendacji w okresie 2007-2013</u> Rekomendacja została częściowo wdrożona w ramach obecnego okresu budżetowego. IZ RPO WO 2007-2013 na bieżąco poprzez realizację Rocznej Planu działań informacyjnych i promocyjnych wspiera w zakresie promocji przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu. W realizowanych działaniach informacyjnych i promocyjnych z zakresu współpracy z mediami, wydawania różnego rodzaju publikacji oraz organizacji eventów każdorazowo ukazywane i promowane są projekty istotne z punktu widzenia rozwoju regionu. <u>Realizacja rekomendacji w okresie 2014-2020</u> Kontynuowanie wdrażania rekomendacji nastąpi w okresie budżetowym 2014-2020. Stosowne narzędzia dotyczące okresu 2014-2020 zostaną jednak wypracowane dopiero w trakcie dalszych prac nad przyszłą perspektywą finansową. Szczegółowy zakres nowych rozwiązań będzie uzależniony od rozwiązań horyzontalnych, wypracowanych na poziomie unijnym oraz krajowym. Tym samym należy w dalszym ciągu monitorować poziom wdrożenia rekomendacji.	rekomendacja w części wdrożona	2015-06-30	rekomendacje kluczowe	RPO Województwa Opolskiego 2007-2013

Num er	Tytułraportu	Wniosek	Rekomendacja	Adresat Rekomenda cji	Sposób Wdrożenia	Status	Termin Realizacji	Klasyfikacja	Obszar Tematyczny
18	Wpływ usług turystycznych na rozwój gospodarczy regionu	<p>PROMOCCJA</p> <p>Najważniejszym problemem w opinii zarówno beneficjentów jak i ekspertów jest brak promocji. Analiza prowadzonych w ramach RPO WO 2007-2013 działań daje jednoznaczna ocenę, iż walor promocji w wielu przypadkach jest zaniedbywany. U podstawy takiej oceny stoi bardzo niski poziom promocji, jak również niewłaściwy sposób kształtowania polityki marketingu. Rozdrobnienie projektów powoduje brak wspólnej promocji. Poszczególne miasta i gminy mają problem z promocją w obrębie swoich granic, nie są w stanie udźwignąć kosztów promocji.</p> <p>str. 86–89</p>	<p>Działania informacyjne nie powinny ograniczać się wyłącznie do informowania o „finansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej”, ale przede wszystkim do aktywnego informowania o osiągniętych efektach. Informacja taka powinna być zamieszczana na stronach internetowych urzędów, w formie publikacji, spotkań informacyjnych oraz wizyt studyjnych.</p>	<p>IZ RPO WO 2007-2013</p>	<p>Realizacja rekomendacji w okresie 2007-2013</p> <p>Rekomendacja została częściowo wdrożona w ramach obecnego okresu budżetowego.</p> <p>IZ RPO WO 2007-2013 prowadzi intensywne i kompleksowe działania informacyjne i promocyjne zgodnie z przyjętą w województwie opolskim zintegrowaną polityką komunikacyjną funduszy europejskich. W latach 2011- 2012 zrealizowano szereg działań mających na celu promocję projektów RPO WO 2007-2013 z zakresu turystyki. Projekty te oraz zrealizowane w ich ramach efekty były promowane w ramach takich działań, jak np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampania medialna "Opolskie dzieje się", - publikacja "Turystyczne niespodzianki Opolszczyzny", - foldery z serii "Weekend na Opolszczyźnie", - biuletyn "Opolskie w Unii" poświęcone w roku 2012 wspieraniu atrakcyjności turystycznej województwa opolskiego ze środków RPO WO 2007-2013, - publikacja "Komplementarność w ramach RPO WO 2007-2013 jako narzędzie zwiększania efektywności realizacji celów rozwojowych regionu". <p>Powyższe publikacje są dostępne na stronie www.rpo.opolskie.pl.</p> <p>Dobre praktyki w ramach projektów RPO WO 2007-2013 z zakresu turystyki są ponadto ukazywane w różnego rodzaju artykułach prasowych i audjach radiowych realizowanych przez IZ RPO WO 2007-2013.</p> <p>Realizacja rekomendacji w okresie 2014-2020</p> <p>Kontynuowanie wdrażania rekomendacji nastąpi w okresie budżetowym 2014-2020.</p> <p>Stosowne narzędzia dotyczące okresu 2014-2020 zostaną wypracowane w trakcie dalszych prac nad przyszłą perspektywą finansową. Szczegółowy zakres nowych rozwiązań będzie uzależniony od rozwiązań horyzontalnych, wypracowanych na poziomie unijnym oraz krajowym.</p> <p>Tym samym należy w dalszym ciągu monitorować poziom wdrożenia rekomendacji.</p>	<p>rekomendacja w części wdrożona</p>	<p>2014-12-31</p>	<p>rekomendacje kluczowe</p>	<p>RPO Województwa Opolskiego 2007-2013</p>